

Sector
Vervoer en opslag

Oktober 2023

samenwerking
beroepsonderwijs
bedrijfsleven
maakt werk van praktijkleren

Inhoud

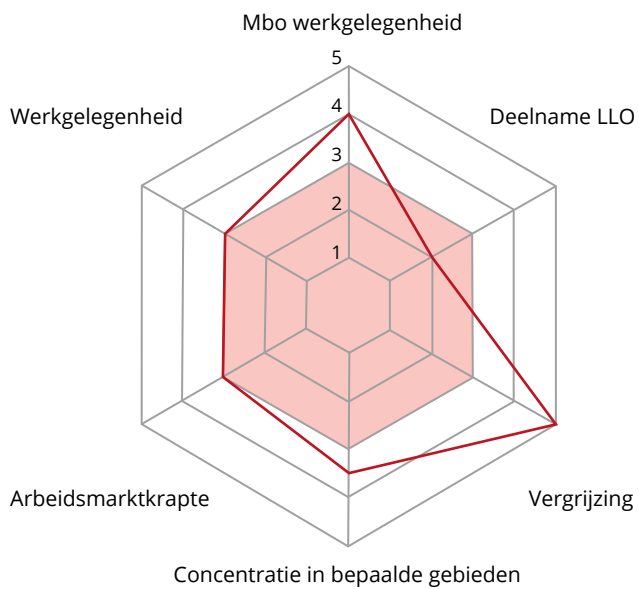
Sector Vervoer en opslag	3
De grootte van de sector	5
Aantal zelfstandigen	6
Opleidingen en werkniveau	7
Opleidingsniveau	7
ISCO niveau	8
Leven lang ontwikkelen (LLO)	9
Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte	10
Human capital	12
Bronnen	13

Sector Vervoer en opslag

Gegevens op sectorniveau; alleen krapteberoepen zijn op beroepsniveau

Werkgelegenheid

- middelgrote sector
- veel op mbo-niveau
- verspreid door heel Nederland, concentraties in Amsterdam en Rotterdam
- gemiddelde arbeidsmarktkrapte
- veel vergrijzing en meer instroom dan uitstroom
- achterblijvende LLO-deelname

■ Gemiddelde sector ■ Vervoer en opslag
 5 = ver boven gemiddelde 4 = boven gemiddeld 3 = gemiddeld
 2 = onder gemiddeld 1 = ver onder gemiddeld

Beleids- en politieke ontwikkelingen van belang voor de sector:

- In de sector is duurzaamheid van groot belang. Vervoerders gaan efficiënter rijden, ook door de brandstofprijzen: ander rijgedrag en efficiëntere routes en belading. De NS wil in 2030 helemaal circulair zijn en de luchtvaart heeft een actieplan 'Slim en duurzaam' opgesteld.
- Ook de zee- en scheepvaart zet in op duurzaamheid aangezien zij vanaf 2024 moeten gaan betalen voor de uitstoot van broeikasgassen of (in oplopende percentages) CO2-rechten moeten kopen binnen het EU-emissiehandelssysteem (ETS).
- Per 1 juni 2023 geldt in Nederland een nieuwe, EU-geharmoniseerde wetgeving voor grensoverschrijdende detachering van chauffeurs in het wegvervoer.
- In 2025 voeren veel gemeenten zero-emissiezones in. Er komen logistieke hubs aan de rand van de stad en om de aanschaf van emissievrije vrachtwagens te stimuleren, is de AanZET-subsidieregeling opgezet.

De sectorgegevens zijn op sectieniveau van de CBS SBI-indeling: het betreft geaggregeerde gegevens van alle bedrijven die volgens de Kamer van Koophandel-registratie met hun hoofdactiviteit onder de volgende sectie vallen.

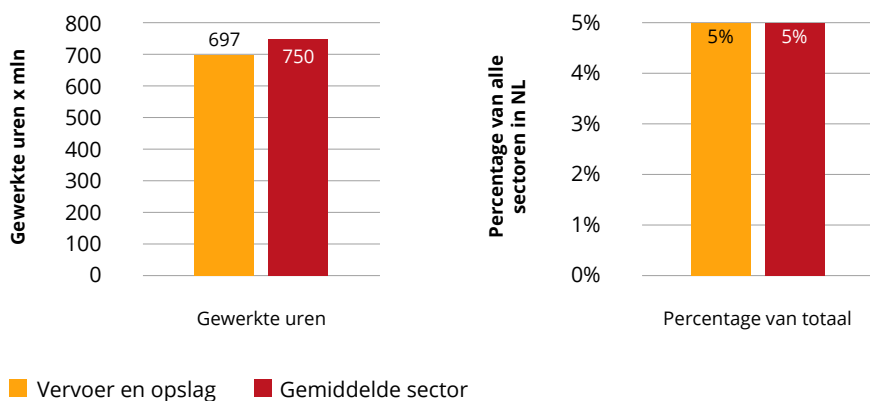
Sectie H Vervoer en opslag, bestaande uit de volgende 2-digit groepen:

- 49 Vervoer over land
- 50 Vervoer over water
- 51 Luchtvaart
- 52 Opslag en dienstverlening voor vervoer
- 53 Post en koeriers

De grootte van de sector

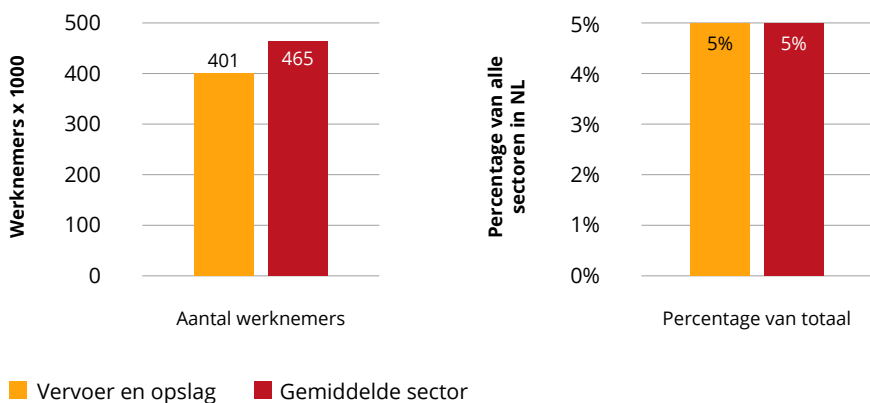
In de sector Vervoer en opslag lag in 2022 zowel het aantal gewerkte uren als het aantal werknemersbanen rond het aantal in de gemiddelde sector in Nederland. Procentueel bevat de sector ongeveer 5% van zowel de gewerkte uren als van de werknemersbanen. De sector bevat 3% van de zzp-banen van Nederland; dat is lager dan gemiddeld.

Figuur 1: Aantal gewerkte uren - Vervoer en opslag in 2022

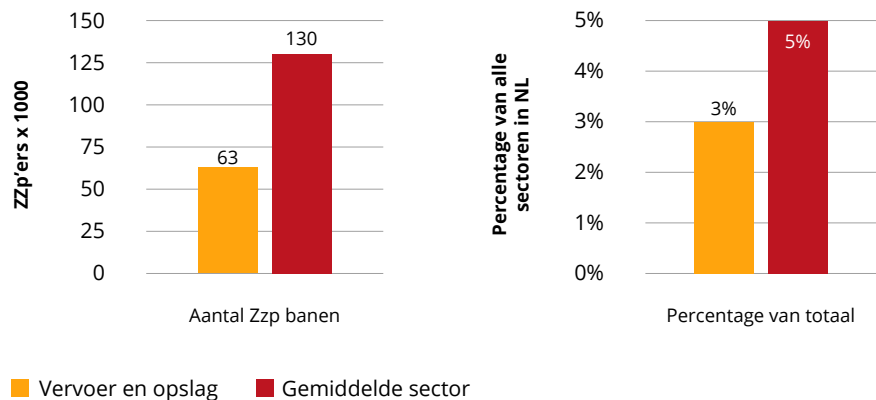
Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Figuur 2: Aantal werknemersbanen - Vervoer en opslag in 2022

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Figuur 3: Aantal zzp-banen - Vervoer en opslag in 2022

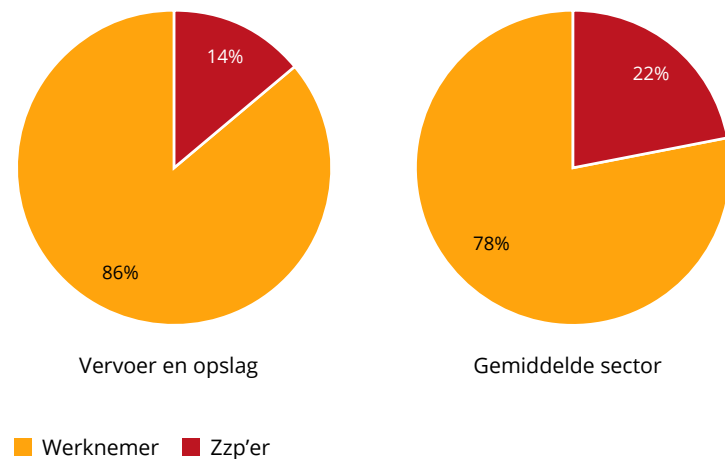

Bron: CBS – Statline 2022 - bewerking door SEOR

Aantal zelfstandigen

Het percentage zzp'ers (aantal zzp'ers gedeeld door het totaal aantal werkenden binnen de sector) in 2022 ligt lager dan het percentage in de gemiddelde sector in Nederland.

Figuur 4: Het percentage zzp'ers – Vervoer en opslag in 2022

Bron: CBS – Statline 2022 - bewerking door SEOR

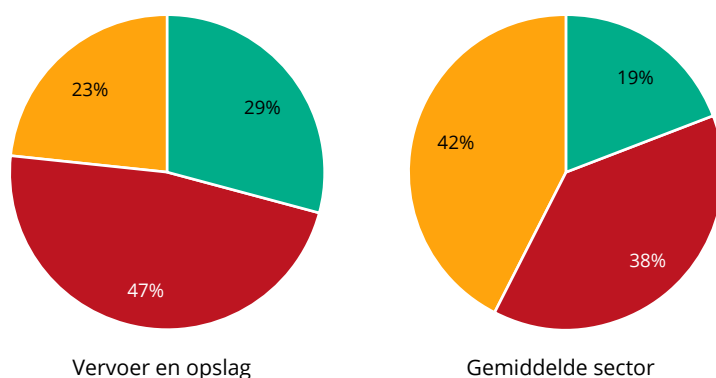
Opleidingen en werkniveau

Binnen de sector Vervoer en opslag zijn er relatief veel werknemers met een laag of middelbaar opleidingsniveau. Ook het soort werk dat wordt uitgevoerd is qua niveau weinig gespecialiseerd. Daarmee biedt de sector veel werkgelegenheid op mbo-niveau.

Opleidingsniveau

De sector heeft met name werknemers met een middelbaar opleidingsniveau (47%); dat is ook hoger dan gemiddeld (38%). Het aandeel laag opgeleiden ligt met 29% ook hoger dan het landelijk gemiddelde van 19%. De sector biedt dus, ten opzichte van de gehele arbeidsmarkt, veel werkgelegenheid aan mbo-geschoolden.

Figuur 5: **Opleidingsniveau – Vervoer en opslag (2021)**

■ Hoog ■ Middelbaar ■ Laag

Bron: CBS: EBB (2022) - bewerking door SEOR

Toelichting bij opleidingsniveau¹

De verschillende soorten opleidingen in Nederland worden door het CBS ingedeeld in drie categorieën. Het CBS definieert de categorieën als volgt.

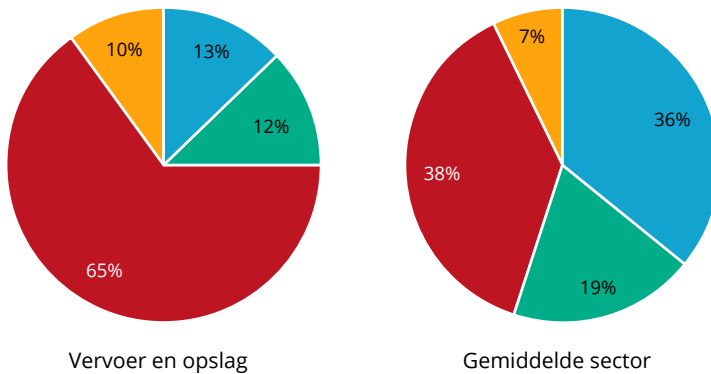
- Laag: dit omvat onderwijs op het niveau van basisonderwijs, het vmbo, de eerste drie leerjaren van havo/vwo of de assistentenopleiding (mbo-1).
- Middelbaar: dit omvat de bovenbouw van havo/vwo, de basisberoepsopleiding (mbo-2), de vakopleiding (mbo-3) en de middenkader- en specialistenopleidingen (mbo-4).
- Hoog: dit omvat onderwijs op het niveau van hbo of wo.

¹ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/33/verschil-levensverwachting-hoog-en-laagopgeleid-groeit/opleidingsniveau>

ISCO niveau

De mate waarin het werkniveau is gespecialiseerd in de sector Vervoer en opslag ligt laag. Bij 13% van de banen in de sector gaat het om zeer gespecialiseerd werk; dit ligt ver onder het landelijk gemiddelde van 36%.

Figuur 6: **Werkniveau – Vervoer en opslag (2021-2022)**

■ Niveau 1 ■ Niveau 2 ■ Niveau 3 ■ Niveau 4

Bron: CBS, EBB (2023) - bewerking door SEOR

Toelichting bij ISCO niveau²

De "International Standard Classification of Occupations" (ISCO) wordt internationaal gebruikt om beroepen te vergelijken op basis van het niveau en de specialisatie die nodig is voor het beroep. De standaard wordt onder andere gehanteerd door het CBS en het UWV.

Naarmate het niveau toeneemt neemt ook de mate van specialisatie toe. De niveaus worden door het UWV als volgt gedefinieerd.

- Beroepsniveau 1: eenvoudige routinematige taken, waarvoor elementair of lager onderwijs volstaat.
- Beroepsniveau 2: weinig tot middelmatig complexe taken, waarvoor lager of middelbaar onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 3: complexe taken, waarvoor middelbaar of hoger onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 4: zeer complexe gespecialiseerde taken, waarvoor hoger of wetenschappelijk onderwijs vereist is.

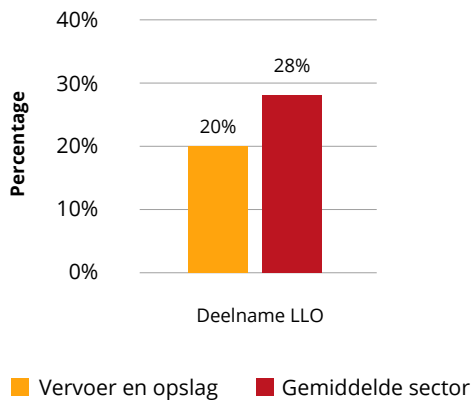
² Bron: https://www.uwv.nl/imagesdxa/duiding-arbeidsmarktontwikkelingen-juli-2021_tcm94-447013.pdf

Leven lang ontwikkelen (LLO)

Er wordt in de sector Vervoer en opslag minder dan gemiddeld (20% versus landelijk 28%) deelgenomen aan leven lang ontwikkelen (LLO) door het personeel van 25-65 jaar.

Figuur 7: Deelname aan leven lang ontwikkelen (LLO) door 25-65-jarigen – Vervoer en opslag (2022)

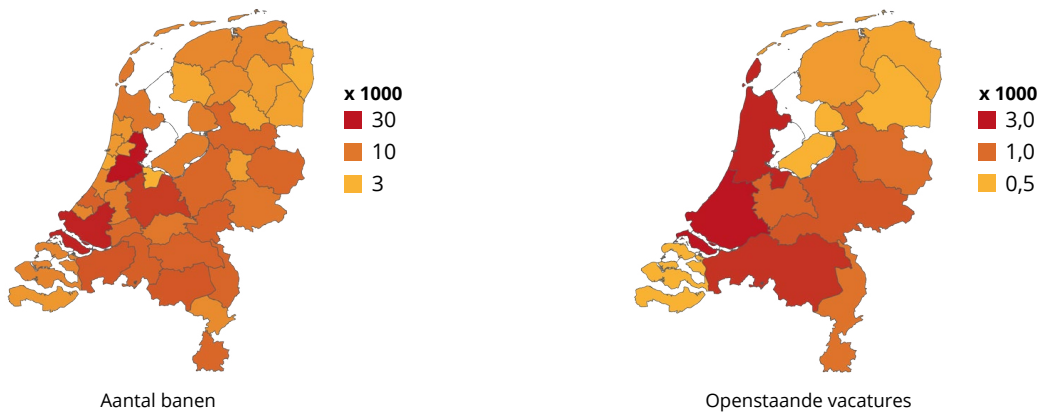

Bron: CBS: EBB (2022) - bewerking door SEOR

Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte

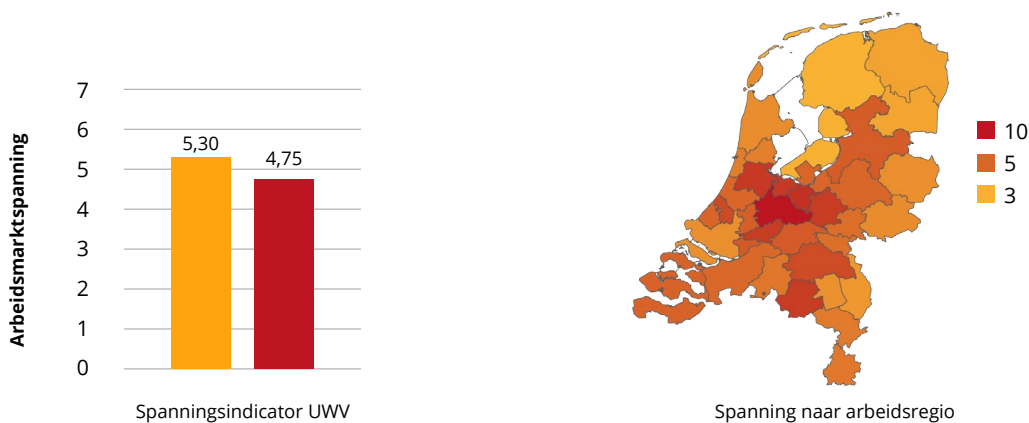
Banen binnen de sector Vervoer en opslag bevinden zich door heel Nederland, maar zijn met name sterk geconcentreerd rond Amsterdam en Rotterdam. Het aantal openstaande vacatures ligt met name hoog in Noord- en Zuid-Holland en Noord-Brabant.

Figuur 8: Regionale verschillen werkgelegenheid – Vervoer en opslag (Q4 2022)

Bron: CBS (2022), - bewerking door SEOR

Figuur 9: Spanningsindicator UWV – Vervoer en opslag (Q4 2022)

■ Vervoer en opslag ■ Gehele arbeidsmarkt

Bron: UWV (Werk.nl) – 2022 – bewerking door SEOR

De spanningsindicator voor de sector Vervoer en opslag (5,30) ligt in het laatste kwartaal van 2022 rond het landelijk gemiddelde (4,75). Voor de sector zijn met name vacatures ontstaan in de volgende beroepsklassen: *Bedrijfseconomische en administratieve beroepen* (51%) en *Transport en logistiek beroepen* (49%).

Binnen deze beroepsklassen hadden de volgende kansrijke beroepen op mbo-niveau (ISCO 2 en 3) de hoogste arbeidsmarktspanning.

Bedrijfseconomische en administratieve beroepen:

- Transportplanners en logistiek medewerkers – *Spanning: 14,46*
- Boekhouders – *Spanning: 10,75*

Transport en logistiek beroepen:

- Vrachtwagenchauffeurs – *Spanning: 10,02*
- Bedieners mobiele machines – *Spanning: 4,00*
- Buschauffeurs en trambestuurders – *Spanning: 2,82*

Toelichting bij spanningsindicator UWV³

De spanningsindicator wordt berekend door het aantal openstaande vacatures zoals bekend bij het UWV, te delen door het aantal WW-uitkeringen die minder dan een half jaar lopen. Hoe hoger de spanningsindicator hoe krappere de arbeidsmarkt is, en dus hoe groter de behoefte aan personeel.

De indeling van de spanningsindicator zoals gegeven door het UWV is als volgt:

- 0,06 tot 0,25: zeer ruim
- 0,25 tot 0,67: ruim
- 0,67 tot 1,50: gemiddeld
- 1,50 tot 4,00: krap
- 4,00 tot en met 16,00: zeer krap.

Op basis van een combinatie van het CBS overzicht “ontstane vacatures SBI-ROA beroepsklasse” en de UWV spanningsindicator per beroepsklasse is er, per SBI-sector, door SEOR een gewogen spanningsindicator gemaakt. Zie bronnen voor een toelichting.

³ https://www.werk.nl/imagesdxa/uwv-kansrijke-beroepen-2023_tcm95-451013.pdf

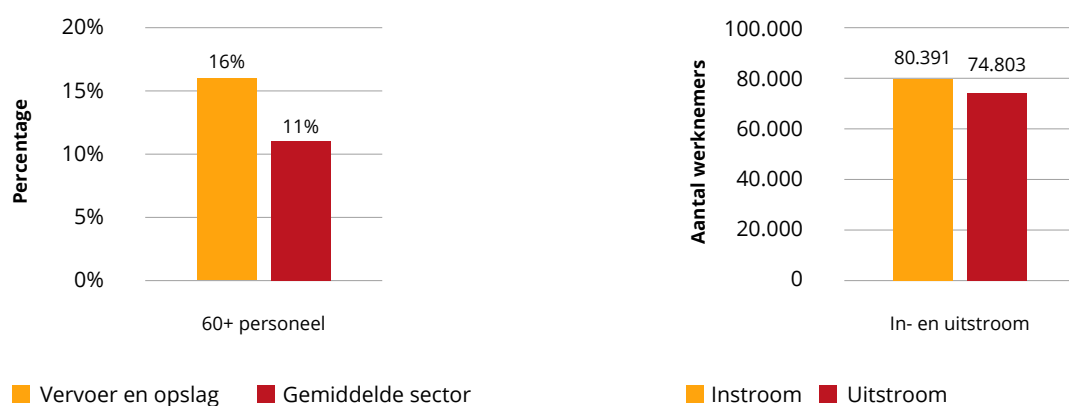

Human capital

Binnen de sector Vervoer en opslag ligt in 2023 het percentage 60-plussers veel hoger dan het landelijk gemiddelde. Er is dus sprake van een demografische druk in deze sector.

In 2022 groeide het aantal banen in de sector; de instroom van personeel naar de sector toe was hoger dan de uitstroom vanuit de sector. Het saldo lag in 2022 op een toename van 5.588 werknemers.

Figuur 10: **Leeftijdsopbouw (2023), in- en uitstroom personeel (2022) - Vervoer en opslag**

Bron: CBS (2023-en 2022), - bewerking door SEOR

Bronnen

De gegevens zijn berekend op basis van de informatie in de onderstaande bronnen; er zijn geen aanpassingen gedaan. Gegevens naar sector- én mbo-niveau tegelijkertijd zijn niet openbaar beschikbaar anders dan opgenomen.

CBS

Grootte van de sector: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84166NED/table?dl=92DEA>

Opleidingsniveau: <https://arbeidsmarktinzicht.nl/content/states/index/99179?region=4§or=10>

ISCO niveau: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2023/32/werkzame-beroepsbevolking-beroep-en-sector-2021-2022>

In- en uitstroom: <https://sbi.topsectorenarbeidsmarktmonitor.nl/over-het-dashboard-4>

Deelname LLO: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Leeftijdsopbouw: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Regionale banen: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83582NED/table?ts=1691156730952>

Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA: <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85081NED>

Openstaande vacatures: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83599NED/table?ts=1696841092879>

UWV – gegevens op beroepsniveau

UWV Spanningsindicator: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

UWV Vacatures: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

Beleids- en politieke ontwikkelingen

ABN AMRO - [Sectoren - ABN AMRO](#)

ING - [Jouw sector - ING](#)

Rabo - [Sectorprognoses: milde recessie en structurele uitdagingen - Rabobank](#)

Rabo - [Sectorprognoses: groeivertraging in vrijwel alle sectoren - Rabobank](#)

SBB - [Trendplaat of Trendrapport](#)

Berekening spanningsindicator op SBI-sector niveau

Op basis van de dataset "Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA" is voor 2022 gekeken naar de weging van een bepaalde beroepsklasse in het totaal aantal vacatures dat in een bepaalde SBI-sector was ontstaan. De spanningsindicator per SBI-sector is vervolgens uitgerekend met de volgende formule:

$$\text{Spanningsindicator sector} = \sum_{i=1}^n \frac{\text{Vacatures beroepsklasse}_i}{\text{Vacatures sector}} \times \text{Spanningsindicator Beroepsklasse}_i$$

Met n=aantal beroepsklassen binnen de SBI-sector